

Dr. Kereszty Béla 1848/49 tábori főorvos a Hannover huszárezrednél levele, Budapest 1881. 07. 16. Idézi Görgey István 1848 és 1849-ből. Élmények és benyomások. III. köt. Bp., 1888.

„A mi Görgey Arthur tbk úr feje sebet illeti: én mint legilletékesebb szemtanú, következőket mondhatok. az 1849. július 2-án Komárom alatt vívott csatában este felé én, mint az akkori Hannover-huszárezred főorvosa, parancsot kaptam Pikety ezredesemtől, hogy a megsebesült tábornok urat megnézzem. Azonnal a tábornokhoz száguldván, őt, néhány tiszttől környezve, a tarlón ülve találtam. megvizsgálván a sebet, azt a koponya tetején 12-15 centiméternyi hosszú, cikczak alakú, tehát tompa eszköz, talán gránát (darab) által ejtett sebnak találtam, melynek mélységét azonban első pillanatban megvizsgálni, nem találtam sürgősnek. A sebet tehát, a mennyire a körülmények engedték, a magammal hordott, de a nap hevétől átmelegedett vízzel a vértől megtisztítottam és vízbe mártott tépéssel ideiglenesen bekötöztem. – Ez megtörténvén, esti 8 óra tájban lóra ültünk és Komárom városába indultunk, a tábornok urat szállására kísérendők, - én a tábornok úr oldalán bal felől egy törzstiszt pedig jobbról, a tábornokot középre véve, nehogy az őt gyakran megszállt ájuldozásokban a lóról leessék; mely ájulásokból azonban a tábornok mindig saját erejével kibontakozni képes volt. – A tábornok szállásán szerencsésen megérkezvén, a tábornokot lefektettük; miután a sebet másodszor és gondosabban bekötöztem, - folytonos hidegvízborogatásokat rendelve – eltávoztam. – Másnap reggel 9 óra tájban kedves kötelességemnek tartottam a tábornok urat meglátogatni, hogylétéről tudakozódni; mert, hogy a tábornok urat más, saját orvosa fogja kezelni, nem kételkedtem. – A tábornokot az ágyban fekve, szokott egykedvűségben találtam – nagy porfellegtől környezve, melyet

egy törzstiszt, seprővel kezében, a talajt sepervén okozott. A tábornoktól hogylétét kérdezvén, az, gondolataiban elmerülve lévén, nem felelt; azért én nem is várva feleletét, a fejét takaró kék kendőt szellőztetém, hogy a sebet megvizsgáljam. De nagy, mondhatom, megdöbbenő volt meglepetésem, midőn a sebet összevarrva találtam. Kérdésekre, hogy kinek a műve ez? a seprő törzstiszt, foglalkozását félben hagyva s jobb mutató úját mellére szegezte azt felelte: „én”. Kérdésekre, hogy ki legyen? azt válaszolta, hogy N.N törzsvos; tehát rangban föllebbvalóm. Nem akarván a beteg tábornok előtt a törzsvosnak helytelen eljárása fölött rosszallásomat kifejezni, eltávoztam, de nem a nélkül, hogy működéseért a felelőséget órára ne hárítsam. Mert a fejsebet soha sem szabad összevarrni, még akkor sem, ha a sebajkak simák és összeillők, annál kevésbé a szakadt ajkaknál, mint a jelen esetben. – A következés nem is hagyott sokig magára várni. harmadnapra a seb, nagy láz kíséretében gennyedésbe ment át. A gennynek nem lévén szabad kifolyása a fejbőr alatt terjedt el; minek következtében a tábornok feje, sőt arca is annyira földagadt, hogy a törzsvos (vagy más) kénytelen volt a férceket fölfejtteni s így a gennyáramlatnak szabad folyást engedni. – Később úgy értesültem, hogy dr. Orzovenszky vette át a tábornokot kezelésbe, és hogy a kormányzó az akkori főtörzsvost dr. Lumniczer Sándor urat küldte fel Komáromba a seb megvizsgálása véget; az pedig maga nem maradhatván a tábornok mellett, dr. Balassa János egyetemi tanárral együtt a beteg átvételére Markusovszky Lajos doctor urat kérte fel, a ki rögtön fel is utazván Komáromba, azon túl egyedül kezelte és a mint később értesültem el sem hagyta a tábornokot egészen száműzetése helyéig, Klagenfurtig.” 45-46. p.